

مریم کاظمی
کارگردان:

بدون احترام به گذشته
راه آینده هموار نیست

لطفاً از ایده آغازین این پروژه و روندی که تا به اجرا طی کرد بفرمایید.

ما سالها بود که در نظر داشتیم کارهای قبلی اجرا شده توسط گروه تئاترمان را با تاکید بر بخش‌های موزیکال، حرکت و فرم‌ها به صورت یک پکیج اجرایی روی صحنه بیاوریم ولی انگیزه کافی و دراماتیک برای این کار پیدا نمی‌کردم تا زمانی که به بیست و پنج سالگی رسیدیم و بستر مناسبی برای ورود به این ایده فراهم شد.

آیا به همه آثاری که در این ۲۵ سال به اجرا درآورده‌اید پرداخت شده یا برخی از آنها را انتخاب کردید؟

در واقع این اجرا یک قسمت از دوئت موزیکالیته است که فقط به کارهای کودک و نوجوان که در این سالها اجرا کرده ایم پرداخته و از بین کارهای اجرایی بخش‌های منتخب، گلچین و برای اجرا تمرین شده است.

با توجه به کلاژ گونگی این اجرا نخ تسبیح و پیوند دهنده اثر نیز اهمیت ویژه‌ای دارد که بازیگر مجری کار آقای رهنمون این بخش را پیش می‌برند. لطفاً از قصه پردازی

در این بعد نمایش بگویید. «موزیکالیته» به صورت کارناوال موزیکال اجرا می‌شود. یعنی نوعی نمایش خیابانی که مثل سیرک در یک مکان بسته اجرا می‌شود. می‌شود گفت هم مختصات نمایش کارناوالی را دارد و هم مختصات سیرک را ب همین جهت هم داستان دارد و هم ندارد یعنی در عین اینکه بعضی قسمت‌ها به هم مربوط است و برخی هم می‌تواند مربوط نباشد زیرا قصد، هدف و تمرکز ما در این اثر بر داستان گویی نبوده است. طبیعتاً تنها نقش شاخص و برجسته این اجرا مجری ما آقای هومن رهنمون است که تکه‌های اجرایی موزیکال را از دل رپرتوار سالیان دور و نزدیک بیرون می‌کشد و به نمایش می‌گذارد. نوعی عروسک گردان که بازیگران را از ویتترین خود بیرون می‌کشد یا مرشدی که عروسک‌ها از درون خیمه صدا می‌کند و به نمایش می‌گذارد.

این ترکیب و کلاژ سبب شده تا از عروسک گرفته تا ماسک و سرپوشی مورد استفاده قرار بگیرند که تنوع بصری خیره کننده‌ای به اجرا داده اما در راستای طراحی و اجرا با چه کسانی همکاری کردید و گروهی چند نفره با چه تخصصی شما را همراهی کردند؟

این ترکیب مورد استفاده قرار گرفته کاملاً از دل اجراهای نمایش‌ها در زمان خودش بیرون کشیده شده و فقط ویتترین آن عوض شده است. هر عروسک یا هر ماسک یا هر بازیگر با هر لباس و

ترکیبی داستانی دارد که به احتمال زیاد برای تماشایی، کنجکاوی برانگیز است که این شکل‌ها و ترکیب‌ها به چه ترتیب، چگونه و از کجا کنار هم قرار گرفته‌اند. راستش در این کار طراحی نور و ترکیب استفاده از وسایل بسیار ساده و تاکید مختصری که روی مشخص کردن آنها چه به لحاظ نوری و چه به لحاظ میزانشن شده است کار مشترکی است که با کمک آقای مشیری طراح نور پردیس تئاتر تهران انجام داده‌ایم. همانطور که می‌بینید سازه‌های استفاده شده بسیار ساده و مختصر است ولی این سادگی به ترکیب و کمپوزیسیون صحنه کمک کرده و شکست نوری که دایره نوری وسط صحنه ایجاد می‌کند ترکیب خوبی از نور و سایه ایجاد کرده است. جایگاه گروه نوازندگان و نور متغیر آنها در صحنه‌های مختلف برای رسیدن به جادویی در صحنه است که در عین حال یادآوری می‌کند که این نمایش یک سیرک، یا کارناوال است.

از بعد موزیکال کار، چالش‌ها و اهمیتش بفرمایید.

در این نوع آثار تکنیک و جزئیات نور و صدا مهم و تلفیق آن با بخش نیروی انسانی بسیار نفس گیر است و تمرین زیادی می‌طلبد. با زمان اندکی که همه ما هنگام اجرا داریم، تلفیق و ترکیب همه اینها و تمرین کافی برای اجرا چالش اصلی است. وقتی در یک اجرا عناصری دارید که بعضی اوقات از کنترل شما خارج است ولی در عین حال زیر مجموعه شماست به اهمیت هماهنگی نیروهای مختلف کاری برای تولید یک تئاتر پی می‌برید.

از اساتید در گذشته نیز در این اجرا یاد می‌شود که هم یک تداوی نوستالژیک دارد و هم اهمیت ارج نهادن به این پیشگوسوتان و شناساندن آنها به نسل‌های بعد را بدنبال دارد از این بعد اجرا نیز بفرمایید.

«موزیکالیته» به مناسبت جشن بیست و پنج سالگی گروه تئاتر مستقل است پس خیلی بجا و مناسب است که یاد یاران درگذشته را گرامی بداریم ولی باز هم به شیوه‌ای که یادشان را خوشایند کنیم نه غم افزا. تک تک این افراد در زمان خود و در اجراهای مختلف نقش‌های اساسی داشته‌اند و به استمرار حرکت گروهمان کمک کرده‌اند از طرفی ما در این اجرا در کنار گروه‌های کودک و نوجوان هستیم و به نظرم درس خوبی برای جوانان است که ارج بنهند و بدانند صحنه‌ای که روی آن هستند پیشتر کام‌های آدم‌های بزرگی را نوازش کرده است و بدون احترام به گذشته، راه آینده هموار نیست.

فرید نوایی
آهنگساز:

موسیقی باید در راستای روند
نمایشنامه پیش برود

با توجه به اینکه این اثر به نوعی یک کلاژ از بیست و پنج سال فعالیت گروه تئاتر مستقل است برای ایجاد پیوند میان بخش‌های مختلف از نظر موسیقایی چه کردید؟

این نمایش گروه نوازنده و اجرای زنده دارد. خانم کاظمی برای این کار یک سیر زمانی در نظر گرفتند. انتخاب‌هایی انجام دادند و با من در میان گذاشتند. ما نیز میان آن انتخاب‌ها یک سری ادیت انجام دادیم و به این مجموعه رسیدیم. در موزیکالیته هر قطعه داستان خودش را دارد و در لابه‌لای هر قطعه‌ای که اجرا می‌شود از موسیقی‌هایی استفاده کردیم که مربوط به نمایش‌های گذشته است. برای هر آیتیم، بخشی از یکی یا دو آهنگ از نمایش‌های مختلف انتخاب شد و میان آنها با حرکت دوستان و هماهنگی بازیگران، اتصال برقرار می‌شود. لابه‌لای این آیتیم‌ها، یک گروه موسیقی زنده به اجرا می‌پردازد. من نیز از آنجاییکه این نمایش به مناسبت بیست و پنجمین سالگرد گروه تئاتر مستقل بود، ترجیح دادم خودم هم در این همکاری حضور داشته باشم به همین علت علاوه بر آهنگ‌سازی، به عنوان نوازنده در کنار این دوستانم اجرا می‌کنم. در واقع ما قطعه‌های مختلف را به صورت یک آتراکسیون به هم ارتباط می‌دهیم. یعنی گروه‌های مختلفی که وارد صحنه می‌شوند را همراهی می‌کنیم؛ برایشان موسیقی اجرا می‌کنیم و پس از خروجشان نیز موسیقی خاصی بخش می‌شود. در میانه کار نیز یک سری کارهای افکتیو انجام می‌دهیم. به نوعی با یک سیر موسیقایی از آغاز نمایش تا پایان آن را به هم ارتباط می‌دهیم که حالت کارناوال مانند یا آتراکسیون دارد. برخی آهنگ‌ها نیز به صورت پلی‌بک است اما ما نیز همزمان با آن اجرا می‌کنیم.

بازخورد مخاطب را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

خانم کاظمی به مخاطب بسیار اهمیت می‌دهند و در عین حال امضای خاص خودشان را در نمایش‌هایشان دارند. ایشان مخاطب خود را جذب کرده و در طول این سال‌ها، مخاطبان نمایش‌هایشان روندی صعودی داشته است تا جایی که امروز،

مریم عظیمی
گفت‌وگو

«موزیکالیته» اثری از مریم کاظمی است که به بیست و پنج سال فعالیت گروه تئاتر مستقل در عرصه نمایش کودک می‌پردازد. این نمایش در پردیس تئاتر تهران به روی صحنه می‌رود و با بهره گیری از گروه اجرای موسیقی زنده و کادر بازیگران پر تعدادش یک بیگ پروداکشن محسوب می‌شود. این نمایش شاد، خاطره انگیز و موزیکال خانوادگی، چهارشنبه، پنجشنبه و جمعه هر هفته روی صحنه می‌رود. در ادامه گپ و گفت خبرنگار صبا با عوامل این نمایش را می‌خوانید.

سروری موزیکال بر ربع قرن نمایش کودک در ایران

گفت‌وگوی
روزنامه صبا با
عوامل نمایش
«موزیکالیته»

